

ผลการใช้แบบจำลองการสอน STIM เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกภาพ
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ดวงดาว ศีลาอาสน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ดวงดาว ศีลาอาสน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.ช.ชง พวงสุวรรณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ชติ มาพุทธ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...เดือน...ปี...พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี
แย้มกสิกร ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ ดร.ธ.ธง พวงสุวรรณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.จันทร์ชติ มาพุทธ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษาด้วยดี ตลอดจน
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการ
อันเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้ง
ให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก
ผู้อำนวยการ โรงเรียนเขาสมิงวิทยาคม “จงจินต์รุจิรวงศ์อุปถัมภ์” จังหวัดตราด และอาจารย์นำจิตร
เสริมชีพ ตลอดจนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2550 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ พ่อสุรศักดิ์ แม่เต็มดวง-น้องสุสิดา ศีลาอาสน์ ตลอดจนเพื่อน ๆ
พี่ ๆ ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจที่สำคัญและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
ได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
ของบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน ชี้แนะแนวทางการศึกษา
ตลอดจนมีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย

ดวงดาว ศีลาอาสน์

47911606: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: แบบจำลองการสอน STIM/ ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์/ คุณลักษณะของผู้เรียน

ดวงดาว ศีลาอาสน์: ผลการใช้แบบจำลองการสอน STIM เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน (RESULTS OF STIM MODEL USAGE TO DEVELOP ANALYTICAL READING SKILLS FOR MATTHAYOMSUKSA 5 STUDENTS WITH DIFFERENCES IN PERSONALITY AND ACADEMIC ACHIEVEMENT) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: มนตรี แยมกสิกร, กศ.ด., พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ, กศ.ด., ไพรัตน์ วงษ์นาม, คด, 223 หน้า. ปี พ.ศ. 2551.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ตามแบบจำลองการสอน STIM กับนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอน บุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

ตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนเขาสมิงวิทยาคม “จงจินตฺรุจิรวงศ์อุปถัมภ์” อำเภอเขาสมิงจังหวัดตราด จำนวน 77 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ตามแบบจำลองการสอน STIM และกลุ่มควบคุมใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และแบ่งคุณลักษณะของผู้เรียน 3 ลักษณะ คือ รูปแบบการคิดแบบอิสระจากสิ่งรอบข้าง บุคลิกภาพ 2 แบบ คือ แบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2 ระดับ คือ ระดับสูงและระดับต่ำ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมสามทาง (Three-Way ANCOVA)

หลังจากควบคุมอิทธิพลของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและรูปแบบการคิดแบบอิสระจากสิ่งรอบข้างของผู้เรียนแล้ววิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยแบบจำลองการสอน STIM กับแบบการสอนปกติตามแผนการสอนของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีบุคลิกภาพประเภทเก็บตัว (Introvert) และประเภทแสดงตัว (Extrovert) ไม่แตกต่างกัน
3. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง (High) และระดับต่ำ (Low) ไม่แตกต่างกัน
4. วิธีสอน, บุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

47911606: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY;
M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: A STIM MODEL/ ANALYTICAL READING SKILLS/ LEARNER
CHARACTERISTICS

TUANGDAO SILA-AT: RESULTS OF STIM MODEL USAGE TO DEVELOP
ANALYTICAL READING SKILLS FOR MATTHAYOMSUKSA 5 STUDENTS WITH
DIFFERENCES IN PERSONALITY AND ACADEMIC ACHIEVEMENT. ADVISORY
COMMITTEE: MONTREE YAMKASIKORN, Ed.D., PONGPRASERT HOKSUWAN, Ed.D.,
PAIRATANA WONGNAM, Ed.D. 223 P. 2008.

The purposes of this quasi-experimental research were to, compare analytical reading skills of students in Mathayom Suksa 5 being taught through a STIM Model and through the conventional method, to compare the analytical reading skills of students having differences in personality and academic achievement, and to investigate the interaction among teaching methods, personality and academic achievement affecting the ability in analytical reading skills.

Subject consisted of 77 Mathayom Suksa 5 students from Khaosaming Wittayakom School, Trat Province. Subject were assigned to the experimental group and the control group. The experimental group was taught through a STIM Model while the control group was taught through the conventional method. Both of the experimental group and the control group were administered the pre-test and the post-test for analytical reading skills. Learner characteristics were classified into 3 groups: Cognitive style, two types of personality—introvert and extrovert, two levels of academic achievement – low and high. Three-Way ANCOVA was employed for the data analysis.

In the experiment, the influences of pre-learning analytical reading skills and field-independent in cognitive style were under control. The results of this research were as follow:

1. No difference was found in the ability in analytical reading skills of Mathayom Suksa 5 students taught by the STIM Model and by the conventional method.
2. No difference was found in the ability in analytical reading skills of Mathayom Suksa 5 students having introvert personality and extrovert personality.

3. No difference was found in the ability in analytical reading skills of Mathayom Suksa 5 students having high level and low level of academic achievement.

4. Teaching methods, personality, and academic achievement were found having no interaction with the ability in analytical reading skills of Mathayom Suksa 5 students.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
คุณลักษณะของผู้เรียน.....	10
รูปแบบการคิด.....	10
ความหมายของรูปแบบการคิด.....	10
ประเภทของรูปแบบการคิด.....	11
ลักษณะของบุคคลที่มีรูปแบบการคิดแตกต่างกัน.....	11
เครื่องมือวัดรูปแบบการคิด.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการคิด.....	15
บุคลิกภาพ.....	18
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	18
ประเภทของบุคลิกภาพ.....	19
การวัดบุคลิกภาพ.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	24
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	25
การตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	27
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.....	27
หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	27
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	28
โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	28
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	29
แนวการจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ 4.....	30
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่าน.....	30
การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	32
ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	32
ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	33
จุดมุ่งหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	34
แนวทางในการวิเคราะห์.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	35
ทักษะการคิดขั้นสูง กระบวนการคิด.....	36
แบบจำลองการสอนเพื่อพัฒนาการคิดเชิงระบบ (STIM).....	38
แบบจำลองการสอนเพื่อพัฒนาการคิดเชิงระบบ.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงระบบ.....	40
แผนที่ทางความคิด.....	41
ความหมายของแผนที่ทางความคิด.....	41
หลักสำคัญในการทำแผนที่ทางความคิด.....	41
การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับแผนที่ทางความคิดในด้านต่าง ๆ.....	42
แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเชิงวิเคราะห์กับคุณลักษณะของผู้เรียน.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ (Analyze).....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ขั้นที่ 2 ออกแบบ (Design).....	52
	ขั้นที่ 3 พัฒนา (Develop)	53
	ขั้นที่ 4 นำไปใช้ (Implementation).....	55
	ขั้นที่ 5 การประเมินผล (Evaluation).....	56
4	ผลการวิจัย.....	58
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5	อภิปรายและสรุปผล.....	64
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	64
	สมมุติฐานของการวิจัย.....	64
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	65
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	66
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
	อภิปรายผล.....	67
	ข้อเสนอแนะ.....	71
	ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	72
	บรรณานุกรม.....	73
	ภาคผนวก.....	82
	ภาคผนวก ก.	83
	ภาคผนวก ข.	88
	ภาคผนวก ค.	208
	ภาคผนวก ง.	218
	ภาคผนวก จ.	221
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	223

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ลักษณะของบุคคลที่มีรูปแบบการคิดแตกต่างกัน.....	13
2 เปรียบเทียบบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว.....	20
3 แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเชิงวิเคราะห์กับคุณลักษณะของผู้เรียน.....	45
4 ขั้นตอน วัตถุประสงค์การวิจัย คำถามการวิจัย แหล่งข้อมูลและวิธีการศึกษาวิจัย.....	47
5 แสดงแบบแผนการทดลอง.....	57
6 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งตามวิธีสอน, บุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.	59
7 แสดงค่าสถิติพื้นฐานจำแนกตามวิธีสอน.....	59
8 แสดงค่าสถิติพื้นฐานจำแนกตามบุคลิกภาพ.....	60
9 แสดงค่าสถิติพื้นฐานจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	60
10 แสดงค่าสถิติพื้นฐานจำแนกตามวิธีสอน บุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	61
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	62

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
2 ขั้นตอน กิจกรรม และผลงานของแบบจำลองการสอน STIM	39

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University